

Võru maakonna arengustrateegia 2035+
Seirenäitajad

Indikaator	Andmeallikas	Algtase	Sihttase 2026	Allikas
Visiooni mõõdikud				
1. Keskmine palgatase	Statistikaamet	Keskmine brutopalk 2021 Võru maakond 1192 eur, Eesti 1548 eur ehk 77%	Vahe vähendamine aastas 0,5%.	https://juhtimislauad.stat.ee/et/piirkondlik-statistika-3/voru-maakond-90
2. Elada jäänud aastad soo, vanuserühma ja maakonna järgi	Tervise Arengu Instituut	2021: Võru maakond 75,59 aastat , Eesti 77, 2 aastat	Vahe Eesti ja Võru maakond vahel ei suurene	<u>OE0452: Elada jäänud aastad soo, vanuserühma ja maakonna järgi. PxWeb (tai.ee)</u>
3. Rändesaldo	Statistikaamet	2021 Sisseränne - 256 Väljaränne +53	Sisse- ja väljaränne on tasakaalus.	https://juhtimislauad.stat.ee/et/piirkondlik-statistika-3/voru-
Tervise ja heaolu ning siseturvalisuse valdkonna mõõdikud				
1. Võru maakonna meeste tervena elada jäänud aastad	Statistikaamet	2020/21: 49,92 Eesti keskmine 2020/2021 : 55,19	Vahe Eesti keskmisega väheneb	<u>TE753: Tervena elada jäänud aastad soo, vanuse ja maakonna järgi. PxWeb</u>
2. Võru maakonna naiste tervena elada jäänud aastad	Statistikaamet	2020/21: 52,31 Eesti keskmine 2020/2021: 58,72	Vahe Eesti keskmisega väheneb	<u>TE753: Tervena elada jäänud aastad soo, vanuse ja maakonna järgi. PxWeb (tai.ee)</u>
3. Tööhõive määr 15-24 ja 50-74 vanusegrupis 15-74 ning vähenenud töövõimega inimeste hulgas	Statistikaamet, Töötukassa	2021: Tööhõive määr vanusegrupis 15-74 on 61,3% Võru maakond ja Eesti 66,7%	Tööhõive määr vanusegrupis 15-74 on vähemalt 92% Eesti keskmisest.	https://juhtimislauad.stat.ee/et/piirkondlik-statistika-3/voru-maakond-90

4. Tervisekäitumise põhinäitajad: ülekaalusisus	Võrumaa_tervise_ja_heoalu_ülevaade_2022.pdf (terviseinfo.ee)	2022: Eesti: 52,0 % Võru maakond: 54,8%	Vahe Eesti keskmisega väheneb	Võrumaa tervise ja heaolu ülevaade 2022.pdf (terviseinfo.ee)
5. Tervisekäitumise põhinäitajad: tervisespordi harrastamine	Võrumaa_tervise_ja_heoalu_ülevaade_2022.pdf (terviseinfo.ee)	2022: Eesti: 59,6 % Võru maakond: 57.5 %	Saavutatakse Eesti keskmine	Võrumaa tervise ja heaolu ülevaade 2022.pdf (terviseinfo.ee)
6. Tervisekäitumise põhinäitajad: suitsetamine	Võrumaa_tervise_ja_heoalu_ülevaade_2022.pdf (terviseinfo.ee)	2022: Eesti : 26,1 % Võru maakond 27.8%	Saavutatakse Eesti keskmine	Võrumaa tervise ja heaolu ülevaade 2022.pdf (terviseinfo.ee)
7. Tervisekäitumise põhinäitajad: sage alkoholi tarvitamine	Võrumaa_tervise_ja_heoalu_ülevaade_2022.pdf (terviseinfo.ee)	2022: Eesti: 35,6% Võru maakond 32,9%	Väheneb 2%	Võrumaa tervise ja heaolu ülevaade 2022.pdf (terviseinfo.ee)
Elukestva õppe valdkonna mõõdikud				
1. Õppimisvõimaluste kasv	EHIS	2021.aastal: 21 täienduskoolitusasutust; 4	Kasv 20%	www.ehis.ee
2. Täiskasvanute elukestvas õppes osalemise määr (%)	Statistikaamet	2021.aastal: Lõuna-Eesti statistika 19.1% , naised 22,5%, mehed 14.4%.	Täiendusõppes osalejate osakaal suureneb 10%.	www.stat.ee
3. Põhihariduse või madalama haridusega elanike osakaal 20-39-aastaste vanusegrupis (%)	Statistikaamet	2022.aastal: 20%	Näitaja on vähenenud/vahe Eesti keskmise näitajaga (15,6%) on vähenenud	www.stat.ee

4. Kvalifitseeritud õpetajate ja spetsialistide osakaal alus-, üld-, kutse- ja huvihariduses (%)	Haridussilm	2021.aastal. Kvalifikatsioonile vastab 83,5% üldhariduse, 66,7% alushariduse ning 98% kutsehariduse õpetajatest. Kvalifitseeritud tugispetsialistide arv: 48	Kvalifikatsioonile vastavate õpetajate osakaal on kasvanud vähemalt 10%. Tugispetsialistide arvu kasv 10%	https://www.haridussilm.ee/ee
5. Kohalike omavalitsuste arv, kus noorsootöö teenused on vähemalt „edasijõudnu“ tasemel	minuomavalitsus.ee	2021.aastal: 1 omavalitsus edasijõudnud tasemel (5) ja 4 omavalitsust baastasemel (3)	Vähemalt 3 omavalitsust on "edasijõudnud" tasemel	www.minuomavalitsus.ee
6. Huvikoolis õppivate noorte osakaal (%) 7–26-aastaste noorte hulgas	Eesti Statistikaamet	2021.aastal: 26,3%	Vahe Eesti keskmise näitajaga (32,3%) on vähenenud.	https://juhtimislauad.stat.ee/et
7. Kuni 30-aastaste õpetajate osakaal (%)	Haridussilm	2021.aastal: 7% alushariduse õpetajatest, 5% üldhariduse õpetajatest, kutsehariduse õpetajatest 0%, huvihariduse õpetajatest 19%.	Vahe Eesti keskmise näitajaga (vastavalt 10%, 9%, 6%, 20%) on vähenenud.	https://www.haridussilm.ee/ee
Kestliku kogukonna valdkonna mõõdikud				
1. Mittetulundusühingute ja sihtasutuste arv (1000 elaniku kohta)	Statistikaamet	Vabaiühenduste arv Võru maakonnas 1000 elaniku kohta 2021 1496 1000 elaniku kohta 40. Elanike arv 34 898 elaniku	Keskmise taseme hoidmine.	https://andmed.stat.ee/et/stat/majandus__majandusüksused__kasumitaotluseta-üksused/ER041/table/tableViewEvent?
2. Avatud, läbipaistev ja kaasav valitsemine	minuomavalitsus.fin.ee	2021 valitsemise tase: Antsla vald 6; Rõuge vald 4, Setomaa vald 3, Võru vald 5, Võru linn 5	Taseme tõstmine 1 taseme võrra	https://minuomavalitsus.fin.ee/et/kov
Majandusvaldkonna mõõdikud				

1. Keskmine palgatase	Statistikaamet	2021 1253 Võru maakond 1625 Eesti 77,1 %	Vahe vähendamine aastas 0,5%.	Graafik: Keskmine palk kvartalite kaupa Võru mk ja Eesti
2. SKT elaniku kohta	Statistikaamet	2020 42,1% 8 496,28 eurot Eesti 20 184,24 eurot	Vahe Eesti keskmisega väheneb 1 protsendipunkt aastas.	Graafik: SKP erinevus Võru mk ja Eesti
3. Lisandväärtus tegevusala järgi	Statistikaamet	kuni 2019 lisandväärtus nominaalselt kasvas, kuid 2020 pööras see langusesse.	Lisandväärtus pöörata tõusule	Lisandväärtus tegevusala järgi
4. Ettevõtete sünni- ja surmamäär	Statistikaamet	Statistikaameti näitajad.	Taseme hoidmine ning surmamäära vähendamine.	Graafik: Ettevõtete sünni- ja surmamäär
6. Turismi ööbimiste arv	Statistikaamet	2021 132700 ööbimist	Ööbimiste arv Võru maakonna majutusasutustes aastal	Graafik: ööbimiste arv vähemalt 5 voodikohaga majutusettevõtetes
7. Vähemalt viie voodikohaga majutuskohtade arv maakonnas	Statistikaamet	Algtase vastavalt statistikale.	majutuskohtade vähenedmine pidurdub ja pöördub tõusuks	vähemalt viie voodikohaga majutuskohtade arv
8. Vähemalt viie voodikohaga majutusasutuste täituvus	Statistikaamet	Täituvus on hooajaline ja kasvupotentsiaaliga.	madalhoohajalisuse vähendamine	Vähemalt viie voodikohaga majutusasutuste täituvus piirkonnas ja Eestis
Kultuuri ja eripära valdkonna mõõdikud				

1. Piirkonna märkide tuntus ja kasutamine	Uuring, SA Võrumaa Arenduskeskus	Algtase fikseerimata.	Piirkonna märkide tuntuse ja kasutuse kasv.	Arenduskeskuse seireandmed.
2. Keelepruukimise uuring	Rahvaloendus, uuring	Tase 2011: Võro Keele kõnelejate arv 75000; seto keele kõnelejate arv 12500. Uusi uuringuid pole tehtud, tase sama mis rahvaloendusel saadi. Tase 2021: Võro keele kõnelejate arv 72 240; seto keele kõnelejate arv 25 080	Kõnelejate arvu hoidmine.	Statistikaameti teade rahvaloenduse tulemustest piirkondlike põliskeelte oskamise kohta on siin: https://rahvaloendus.ee/et/uudised/rahvaloendus-murdekeeliraagib-rohkem-inimesi-kui-eelmisel-loendusel
3. Võro ja setokeelsete väljaannete arv	Võro Instituut, Seto Instituut, Setomaa Liit	Tase 2022: Võrokeelsed erinevad väljaanded 13, setokeelseid 1.	Väljaannete arvu hoidmine.	Võro Instituut ja Seto Instituudi poolt välja antud teosed. Arenduskeskuse seireandmed.

<p>4. Kultuuri ja eripära tundide arv koolides ja lasteaedades</p>	<p>Võro Instituut, Seto Instituut, Setomaa Liit</p>	<p>Vana-Võromaa koolis on 36 õpperühma, kokku 560 last, aasta jooksul anti 1556 võrukeelset tundi. Kooliti on õppe maht ja meetodid erinevad.</p> <p>Setomaa vallas on seto keele ja kultuuri õppe koordinaator, kes organiseerib seto keele ja kultuuri õpet Setomaa valla koolides. Õpe toimub pärimusõppe ainekava järgi, tunnid toimuvad üks kord nädalas igas kooliastmes.</p> <p>Lisaks on kolme õppeaine – ajaloo, käsitöö ja muusikaõpetuse – ainekavasse integreeritud seto keele ja kultuuri õpe. Koole 3, õpilasi 180. 79 õpilast käib pärimusõppe tundides (sh 6 last Misso koolist).</p> <p>Lasteaedade arv 4, lapsi kokku 90. Seto keelt tutvustatakse</p>	<p>Võru maakonna lasteaedades toimivad keelepesarühmad.</p> <p>Koolides jätkub võro- ja setokeelte ning kultuuriõpe.</p>	<p>https://wi.ee/tegemise/keelepesa/ https://wi.ee/tegemise/koolioppus/</p>
--	---	--	--	---

6. Kultuurikollektiivide arv, juhendajate arv ja osalejate arv	Rahvakultuurikeskuse andmebaas	Seisuga 1. detsember 2021: 1.oktoober 2022 Kultuurikollektiive 347 306 Kultuurikollektiivide juhendajaid 250 316 Organisatsioonid (mille all kollektiivid tegutsevad) 218 200 Kultuurikollektiivides osalejad 8400 8300	Sama taseme jätkumine.	Arenduskeskuse seireandmed.
7. Võru maakonna laulu- ja tantsupeol osalenud kollektiivide arv	SA Võrumaa Arenduskeskus	2022: Osales 96 kollektiivi.	Sama taseme jätkumine.	Arenduskeskuse seireandmed.
8. UMA Pido kooride ja Seto Kuningriigi päeval osalenud leelokooride arv	Võro Selts ja Setomaa vald	2018: Uma Pido 2018 osalenud kooride arv 172; 2022 Seto Kuningriik osalenud leelokooride arv 20. Järgmine Uma Pido toimub 1. juuni 2024.	Sama taseme jätkumine.	https://umapido.ee/
Taristu ja keskkonna valdkonna mõõdikud				
1. Kiire internetivõrgu ehitamine	MKM ja Elektrilevi AS, Eesti Andmesidevõrgu AS	Sooviavaldused	Riigi toel loodavad täiendavad ühendused kuni 1600	Arenduskeskuse seireandmed.
2. Tolmuvaba kattega teede %	MKM	Algtase: riigi maanteedest 46% ja kohalikest teedest u 90%.	Viia tolmuvaba kattega teede osakaal 10 aastaga Eesti keskmisele	MKM info.
3. Kliima- ja energiakava mõõdikute seire	Kliima- ja energiakava	Vastavalt kavas esitatud algandmetele	Maakondliku kokkuleppega püstitatud eesmärkide täitmine	Kava seireandmed.

Maine valdkonna mõõdikud				
1. Maakonna maine näitaja	Uuring	Algtase fikseerimata.	Maakonna maine tõus.	Maakonna maine näitaja kui indikaator tuleb luua. Arenduskeskuse seireandmed.
2. Meediakajastuste arv	Koostöö ülikoolidega, SA Võrumaa Arenduskeskus	Algtase fikseerimata.	Positiivsete meediakajastuste arvu tõus	Arenduskeskuse seireandmed.
3. Maakonna ühisturundustegevuste arv	SA Võrumaa Arenduskeskus	Algtase fikseerimata.	Ühisturundustegevuste arvu kasv	Arenduskeskuse seireandmed.
4. Maakonna külalise ja kohaliku elaniku hinnang mainele	Uuring	Algtase fikseerimata.	Hinnangu taseme muutus positiivsemaks.	Arenduskeskuse seireandmed.
5. Maakonna jaoks prioriteetsete sotsiaalmeediakanalite	SA Võrumaa Arenduskeskus; KOV-id	Algtase fikseerimata.	Sotsiaalmeediakanalite populaarsuse kasv.	Prioriteetsete kanalite kokkuleppimine ja seiramine. Arenduskeskuse seireandmed.
6. Maakonna külalise ja kohaliku elaniku hinnang info levikule	Uuring	Algtase fikseerimata.	Info levikut hinnatakse efektiivseks.	Arenduskeskuse seireandmed.

